

Gasunie Transport Services B.V.
De heer A. Schilder
Postbus 181
9700 AD GRONINGEN

– 6 JUNI 2019

Verzenddatum:
Zaaknummer:
Uw brief van:
Uw kenmerk:
Onderwerp:
Contactpersoon:
Telefoon:
E-mail:
Kopie aan:
Bijlage(n):

WRIJVERG-2-99955
06-11-2018
3078091
Wijziging voorschrift
watervergunning
bronbemaling voor
verleggen leidingen te
Duiven en Zevenaar t.b.v.
project ViA15
Vergunningverlening
0314-369 783
info@wrij.nl
FOFF, ANAS, AJAA,
Vitens, gemeente Duiven,
gemeente Zevenaar,
Rijkswaterstaat, Provincie
Gelderland, Antea Group
1. Besluit wijziging
watervergunning;

Geachte heer Schilder,

Op 31 juli 2018 hebben wij aan Gasunie Transport Services B.V. en Vitens N.V. een watervergunning verleend voor de verlegging van drie gastransportleidingen en één drinkwatertransportleiding in Duiven en Zevenaar ten behoeve van het project ViA15. Deze vergunning met ons kenmerk WRIJVERG-2-72162 heeft, onder andere, betrekking op de voor deze verlegging benodigde bronbemaling. Aan de vergunning hebben wij als voorschrift het door uw aannemer opgestelde Technisch bemalingsplan verbonden. In dit bemalingsplan zijn signaal- en actiewaarden (lees: grondwaterstanden) opgenomen, om tijdig genoeg eventueel benodigde mitigerende maatregelen te kunnen nemen ter voorkoming van schade.

Na het verlenen van de bovengenoemde vergunning, is echter de uitgangssituatie voor deze bronbemaling gewijzigd. Door de droge zomer en najaar van 2018 was de grondwaterstand in delen van het gebied al gezakt tot beneden deze actiewaarden. Dit heeft ertoe geleid dat er in overleg met het waterschap extra onderzoek is uitgevoerd naar het risico op zettingsschade. Uit dit onderzoek blijkt dat de voorgeschreven actiewaarden kunnen worden verlaagd, zonder extra risico op schade voor de omgeving. U heeft daarom namens Gasunie en Vitens op 6 november 2018 een verzoek ingediend tot wijziging van de aan de vergunning verbonden signaal- en actiewaarden. Dit verzoek is vervolgens aangevuld per brief van 23 november 2018.

Tijdens de behandeling van uw verzoek tot wijziging van de vergunning, bleek dat er ook wijzigingen waren te voorzien in verband met een andere uitvoering van het werk in 2019. Door Gasunie, Vitens en haar aannemer werd nader onderzoek uitgevoerd om de gevolgen voor de omgeving te beperken van:

1. Het aansluiten van de nieuwe gastransportleidingen op de bestaande leidingen (fase 2);
2. Het verwijderen van de oude, dan niet meer benodigde, gastransportleidingen en de drinkwatertransportleiding (fase 3);

Wij hebben wij daarop in overleg met u uw verzoek tot wijziging van de signaal- en actiewaarden aangehouden. Om het duidelijk en overzichtelijk te houden, hebben wij namelijk een sterke voorkeur voor één integrale wijziging van de vergunning. Dit uitstel tot wijziging van de signaal- en actiewaarden was mede mogelijk door een omslag in het weer.

Bezoekadres: Liemersweg 2, 7006 GG Doetinchem | **Postadres:** Postbus 148, 7000 AC Doetinchem
Tel.: 0314-369 369 | **Fax:** 0314-343 258 | **E-mail:** waterschap@wrij.nl | **Internet:** www.wrij.nl | **Bank:** 63.67.57.331

Swiftadres: NWABNL2G | **IBAN:** NL68 NWAB 06367573 31 | **BTW nummer:** NL 8054327559B01

Door neerslag was de grondwaterstand medio december 2018 weer gestegen tot boven de actiewaarden. Hierdoor kon de bronbemaling volgens vergunning worden uitgevoerd en was de noodzaak van spoedige wijziging van de vergunning vervallen.

Het hiervoor genoemde onderzoek naar aanpassingen in het werk, om het risico op zettingsschade te verminderen, is inmiddels afgerond. U heeft ons daarom per brief van 1 maart 2019 verzocht om, naast de eerder gevraagde wijziging van de signaal- en actiewaarden, de vergunning ook te wijzigen voor de voorgenomen verandering in de uitvoering van de fasen 2 en 3.

De gevraagde wijzigingen van de vergunning zijn beschreven in het Technisch bemalingsplan van de aannemer. Het oorspronkelijke bemalingsplan maakt onderdeel uit van de vergunning. Dit bemalingsplan wordt met het verzoek tot wijziging van de vergunning vervangen door de nieuwste versie van het bemalingsplan.

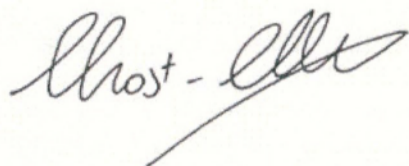
Wijziging vergunningvoorschrift

Wij hebben besloten om de vergunning met zaaknummer WRIJVERG-2-72162, verleend d.d. 31-07-2018 te wijzigen. Ons besluit treft u aan als bijlage bij deze brief.

Informatie

Voor informatie kunt u contact opnemen met de unit Vergunningverlening en Handhaving, telefoonnummer 0314 – 369 783. Wij zijn bereikbaar op maandag t/m donderdag van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 13.00 uur tot 16.00 uur en op vrijdag van 09.00 uur tot 12.00 uur. Voor meer informatie kunt u ook terecht op de website van het waterschap, www.wrij.nl.

Hoogachtend,

M.M. Drost-Mellema
Manager Vergunningverlening en Handhaving

Besluit tot wijziging van de vergunning met zaaknummer WRIJVERG-2-72162, verleend d.d. 31-07-2018 aan Gasunie Transport Services B.V. en Vitens N.V. voor:

- **Het onttrekken van grondwater voor het in den droge verleggen van drie gastransportleidingen en één drinkwatertransportleiding in Duiven en Zevenaar ten behoeve van het project ViA15;**
- **Het infiltreren van een deel van het onttrokken grondwater (retourbemaling) nabij bebouwing, als mitigerende maatregel om zettingsschade te voorkomen;**
- **Het lozen van het onttrokken grondwater in de Zevenaarse Wetering (met onze code DLM 40.000) en de Duivense Wetering (DLM 36.000).**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	De aanvraag	2
3.	Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer	4
3.1.	Overwegingen voor wijziging Technisch bemalingsplan	5
3.2.	Belangenafweging en conclusie	9
4.	Wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit	9
5.	Besluit	10
6.	Ondertekening	10
7.	Rechtsbescherming	11

1. Inleiding

Het college van dijkgraaf en heemraden heeft op 6 november 2018 een aanvraag ontvangen van Gasunie Transport Services B.V., mede namens Vitens N.V., voor het wijzigen van een vergunningvoorschrift. Op 31 juli 2018 hebben wij aan deze bedrijven een watervergunning verleend voor de verlegging van drie gastransportleidingen en één drinkwatertransportleiding in Duiven en Zevenaar ten behoeve van het project ViA15. Deze vergunning met ons kenmerk WRIJVERG-2-72162 heeft, onder andere, betrekking op de voor deze verlegging benodigde bronbemaling. Aan de vergunning hebben wij als voorschrift een voor de uitvoering van het project opgesteld Technisch bemalingsplan verbonden. In dit bemalingsplan zijn (onder andere) signaal- en actiewaarden voor de grondwaterstand opgenomen, om tijdig genoeg mitigerende maatregelen te kunnen nemen ter voorkoming van schade.

Na het verlenen van de bovengenoemde vergunning is echter de uitgangssituatie voor deze bronbemaling gewijzigd. Door de droge zomer en najaar van 2018 is de grondwaterstand in het gebied vanaf juli gedaald naar historisch lage waarden. De gemeten grondwaterstand lag hierdoor maandenlang enkele decimeters tot een 0,5 m lager dan de gemiddeld laagste grondwaterstand. Door deze natuurlijk lage grondwaterstand waren in oktober al in de aan de vergunning verbonden actiewaarden bereikt, terwijl de bronbemaling nog niet was gestart. Deze niet voorziene situatie is voor Gasunie Transport Services B.V. (hierna: Gasunie) aanleiding geweest voor extra onderzoek naar (met name) het risico op zettingsschade aan bebouwing. Uit de onderzoeken blijkt dat de aan de vergunning verbonden signaal- en actiewaarden (lees: grondwaterstanden) kunnen worden verlaagd, zonder dat hierdoor het risico op zettingsschade groter wordt. Gasunie heeft daarom een verzoek ingediend tot wijziging van deze signaal- en actiewaarden, zoals opgenomen in het Technisch bemalingsplan dat als voorschrift aan de vergunning is verbonden.

Daarnaast heeft Gasunie een evaluatierapport opgesteld over de uitgevoerde werkzaamheden van fase 1 (aanleg nieuwe leidingen), die begin maart zijn afgerond. Tevens zijn de voorgenomen werkzaamheden van fase 2 (aansluiten van de nieuwe leidingen) en fase 3 (verwijderen van de oude leidingen) opnieuw beschouwd. Deze evaluatie en het extra onderzoek naar de uitvoering van fases 2 en 3 hebben geleid tot een aanvullend verzoek tot wijziging van de vergunning. Gasunie wil zowel de werkwijze als de uitvoeringsperiode van de fases 2 en 3 wijzigen. Door de nieuwe werkwijze wordt zowel het debiet als het invloedsgebied van de bronbemaling verkleind ten opzichte van de nu vergunde uitvoering. Hierdoor wordt het risico op zettingsschade aan bebouwing verminderd.

2. De aanvraag

Fase 1. Aanleg nieuwe leidingen

Ten tijde van de voorziene start van de bronbemaling in oktober 2018, bleek dat de grondwaterstand behoorlijk lager was dan voorzien in de geohydrologische onderzoeken. Op basis van signalen uit de omgeving met betrekking tot schade aan gebouwen, heeft Gasunie toen besloten eerst een bouwkundige heropname te doen van de reeds eerder opgenomen bebouwing. Tevens zijn de deformatieboutjes in de bebouwing opnieuw ingemeten. Vervolgens is eerst een proefbemaling uitgevoerd om te onderzoeken wat het invloedsgebied zou zijn van de grondwateronttrekking. Aansluitend is onderzoek gedaan of de aan de vergunning verbonden signaal- en actiewaarden verantwoord zouden kunnen worden herzien.

Uit de onderzoeken bleek dat door de lage grondwaterstand niet kon worden voldaan aan de actiewaarden die als voorschrift aan de vergunning zijn verbonden. Tevens bleek echter dat deze actiewaarden kunnen worden verlaagd, zonder dat het bestaande risico op zettingsschade groter wordt.

Verzoek om nieuwe signaal- en actiewaarden

Gasunie heeft daarom op 6 november 2018 een verzoek ingediend om nieuwe actiewaarden aan de vergunning te verbinden, gebaseerd op de gemiddeld laagste grondwaterstand in de zomer van 2018. Uit de onderzoeken blijkt dat Gasunie en Vitens de leidingen kunnen verleggen, zonder dat er (extra) zettingsschade wordt verwacht.

Fase 2. Aansluiting van de nieuwe gastransportleidingen op de bestaande leidingen (tie-ins)

Volgens de oorspronkelijke planning zouden de aangelegde nieuwe gastransportleidingen in een periode van drie maanden worden aangesloten op de bestaande leidingen. Deze werkzaamheden waren gepland in de maanden april, mei en juni 2019. Door een nieuwe werkwijze kunnen de leidingen echter al binnen twee maanden worden aangesloten. Door de nieuwe werkwijze veranderd wel de omvang van de werkputten, maar niet de inrichting van de bronbemaling. Deze wijzigingen passen binnen de reikwijdte van de vergunning, deze hoeft hiertoe niet te worden aangepast.

Fase 3 Het verwijderen van de oude leidingen

De oude leidingen van Gasunie zouden oorspronkelijk worden verwijderd in de periode juli tot en met december 2019, aansluitend op fase 2. Zoals hiervoor is beschreven, is fase 2 nu echter een maand eerder gereed. Hierdoor kan er al in juni 2019 worden gestart met het verwijderen van de leidingen. Dit betekent dat het verwijderen van de leidingen wordt uitgevoerd binnen de periode met het grootste risico op zettingsschade door krimp (juni t/m september). Ter beperking van dit risico heeft Gasunie daarom, in overleg met de aannemer, de werkwijze voor het verwijderen van de leidingen aangepast. Deze leidingen zullen nu grotendeels in den natte worden verwijderd, in plaats van in den droge. Deze werkwijze is wel duurder, maar de benodigde drooglegging van de leidingen kan fors worden beperkt.

Ondanks de nieuwe werkwijze, blijkt uit het hiertoe opgestelde geohydrologisch rapport dat er nog steeds een risico bestaat op krimp van de kleilaag in het gebied door de bronbemaling. Om dit risico te voorkomen is mogelijk retourbemaling nodig als mitigerende maatregel. Deze retourbemaling is uitgewerkt door de aannemer en opgenomen in het Technisch bemalingsplan.

Naast Gasunie heeft ook Vitens de werkwijze voor het verwijderen van de drinkwatertransportleiding aangepast. Deze leiding zal nu evenals in den natte worden verwijderd. Er is nu alleen nog bronbemaling nodig ter plaatse van kruisingen met infrastructuur en voor het aanbrengen van dämmer in de delen van de leiding die niet kunnen worden verwijderd.

De aannemer heeft de gewijzigde planning en uitvoering van fase 3 verwerkt in het Technisch bemalingsplan, versie 8 d.d. 28 februari 2019, dat als bijlage bij de aanvraag is gevoegd.

Gasunie verzoekt nu om, naast de al eerder gevraagde wijziging van de vergunning ten aanzien van de signaal- en actiewaarden, ook de vergunning te wijzigen voor de voorgenomen veranderingen in de uitvoering van fase 3.

Deze aanvraag tot wijziging van de vergunning omvat de volgende stukken:

- Ingevuld aanvraagformulier Waterwet d.d. 26 november 2018;
- Gasunie Transport Services: Notitie OPO 18.02979, Verzoek tot wijziging van de reeds verleende vergunning met kenmerk WRIJVERG-2-72162, d.d. 5 november 2018;
- Gasunie Transport Services: Notitie OPO 18.03227, Aanvulling verzoek tot wijziging van de reeds verleende vergunning met kenmerk WRIJVERG-2-72162, d.d. 23 november 2018;
- Gasunie Transport Services: Notitie OPO 19.00530, Tweede aanvullend verzoek tot wijziging van de reeds verleende vergunning met kenmerk WRIJVERG-2-72162, - wijziging uitvoering fase 2 en 3, d.d. 1 maart 2019;
- N.V. Nederlandse Gasunie: Rapport Evaluatie grondwateronttrekking Bemmel-Zevenaar, fase 1 aanleg nieuwe leidingen, kenmerk OTM 19.0509, d.d. 1 maart 2019;
- Antea Group: Geohydrologisch rapport, Herbepaling signaal- en actiewaarden bemaling verlegging gastransportleidingen en watertransportleiding d.d. 16 november 2018;
- Antea Group: Tekening krimprisicogebieden ViA15, d.d. 25 oktober 2018;
- Antea Group: Geohydrologisch rapport Bemaling fase 2 verlegging 3 gastransportleidingen- tie ins op bestaande leidingen. Herberekeningen naar aanleiding van wijziging uitgangspunten en verwerken resultaten proefbemaling, d.d. 1 februari 2019;
- Antea Group: Geohydrologisch rapport Bemaling fase 3 verlegging 3 gastransportleidingen en 1 drinkwatertransportleiding – verwijderen leidingen. Herberekeningen naar aanleiding van wijziging uitgangspunten en verwerken resultaten proefbemaling, d.d. 4 maart 2019;
- Visser en Smit Hanab bv: Technisch Bemalingsplan Bemmel – Zevenaar, locatie K1, fasen 1, 2 en 3. Addendum naar aanleiding van de herbepaling signaal- en actiewaarden, d.d. 20 november 2018;
- Visser en Smit Hanab bv: Technisch Bemalingsplan Bemmel – Zevenaar, locatie K1, fasen 1, 2 en 3. Versie 8, d.d. 28 februari 2019;
- Visser en Smit Hanab bv: Technisch Bemalingsplan Bemmel – Zevenaar, locatie K1, fasen 1, 2 en 3. Versie 8, d.d. 27 mei 2019;

3. Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer

Een vergunning kan op verzoek van de vergunninghouder worden gewijzigd, indien de doelstellingen van het waterbeheer zich hier niet tegen verzetten. De Waterwet omschrijft in artikel 2.1 het toetsingskader voor de beslissing op een aanvraag voor vergunning of een wijziging daarvan:

- a. Voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste; in samenhang met
- b. Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader voor het wijzigen van een vergunningvoorschrift. De wijziging wordt geweigerd indien het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer voldoende te beschermen door het verbinden van nieuwe voorschriften of beperkingen aan de vergunning.

De gevraagde wijziging van de vergunning heeft feitelijk alleen betrekking op een wijziging van het Technisch bemalingsplan, dat als voorschrift aan de vergunning is verbonden. Dit Technisch bemalingsplan is op onderdelen gewijzigd en geactualiseerd, zowel qua planning als uitvoering. Deze wijzigingen komen hieronder aan de orde.

3.1. Overwegingen voor wijziging Technisch bemalingsplan

In het vorige hoofdstuk is al beschreven dat Gasunie extra onderzoek heeft laten uitvoeren naar de gevolgen van de droge zomer en najaar van 2018 voor het project. Uit de onderzoeken bleek dat door de lage grondwaterstand op dat moment (oktober 2018) niet kon worden voldaan aan de actiewaarden die als voorschrift aan de vergunning zijn verbonden. Tevens bleek echter dat deze actiewaarden kunnen worden verlaagd, zonder dat het bestaande risico op zettingsschade groter wordt. Deze conclusie is bevestigd door adviesbureau Fugro, wat door het waterschap om een “second opinion” is gevraagd.

Op 22 oktober 2018 is Gasunie daarom, in overleg met het waterschap, gestart met de bronbemaling waarbij wordt gestuurd op de nu aangevraagde actiewaarden.

Tijdens de behandeling van uw verzoek tot wijziging van de vergunning, bleek dat er ook wijzigingen waren te voorzien in verband met een andere uitvoering van het werk in 2019. Door Gasunie, Vitens en haar aannemer werd nader onderzoek uitgevoerd om de gevolgen voor de omgeving te beperken van:

1. Het aansluiten van de nieuwe gastransportleidingen op de bestaande leidingen (fase 2);
2. Het verwijderen van de oude, dan niet meer benodigde, gastransportleidingen en de drinkwatertransportleiding (fase 3);

Wij hebben daarop, in overleg met Gasunie, het verzoek tot wijziging van de signaal- en actiewaarden aangehouden. Vanwege de duidelijkheid hebben wij namelijk een sterke voorkeur voor één integrale wijziging van de vergunning. Dit uitstel tot wijziging van de signaal- en actiewaarden was mede mogelijk door een omslag in het weer. Door neerslag was de grondwaterstand medio december 2018 weer gestegen tot boven de actiewaarden. Hierdoor kon de bronbemaling volgens vergunning worden uitgevoerd en was de noodzaak van spoedige wijziging van de vergunning vervallen.

De gevraagde wijziging van de signaal- en actiewaarden heeft echter niet alleen gevolgen voor de uitvoering van fase 1. Deze actie- en signaalwaarden zijn namelijk vooral aan de vergunning verbonden wegens het risico op zettingsschade door krimp van de klei in de periode juni tot en met september. In deze periode zouden werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd voor de fases 2 en 3. Het was niet voorzien dat deze waarden ook bereikt konden worden in een winterperiode, dus tijdens de uitvoering van fase 1. Deze onbedoelde gevolgen voor fase 1 zijn hierboven beschreven. De gevolgen voor de fases 2 en 3 beschrijven wij hieronder.

Evaluatie fase 1

Eerst gaan wij echter nog in op de uitvoering van fase 1. De nieuwe leidingen zijn inmiddels gelegd, fase 1 is begin maart 2019 afgerond. Gasunie heeft een evaluatierapport opgesteld over deze fase, wat als toelichting bij het verzoek tot wijziging van de vergunning is gevoegd.

Uit dit rapport blijkt (onder andere) het volgende:

1. Tot 1 maart is er circa 1 miljoen m³ grondwater onttrokken, minder dan 25 % van de vergunde hoeveelheid van circa 4,5 miljoen m³;
2. Om de gevolgen voor de omgeving te beperken is retourbemaling toegepast, er is circa 125.000 m³ geretourneerd (circa 12 % van de onttrokken hoeveelheid);
3. Het daadwerkelijke invloedsgebied van de bronbemaling is veel kleiner dan het berekende worst-case invloedsgebied. Dit komt mede door de lage grondwaterstand tot medio december 2018. Dit is duidelijk te zien in de navolgende figuur 1.

4. Uit de bouwkundige opnames en de metingen van de hoogteboutjes kan worden geconcludeerd dat de bronbemaling niet heeft geleid tot zettingsschade. Er is wel geringe zetting gemeten, maar tot op heden (mei 2019) is geen schade geconstateerd.

Figuur 1. De in peilbuizen gemeten verlaging van de grondwaterstand door de bronbemaling van Gasunie en Vitens in de periode 15 oktober 2018 – 21 februari 2019.

De oranje weergegeven 5 cm verlagingcontour is het gemeten invloedsgebied van de bronbemaling. De buitenste rode contour is het ten behoeve van de vergunningaanvraag berekende invloedsgebied, op basis van bodemopbouw en historische grondwaterstand in het gebied.

Zettingsschade aan bebouwing door de natuurlijke droogte

In de vergunning voor de bronbemaling is veel aandacht besteed aan de zettingsproblematiek in Duiven en Zevenaar. Omdat een groot deel van de bebouwing gefundeerd is in een kleilaag, zou droogval van deze kleilaag moeten worden voorkomen. Door de droge zomer en najaar van 2018 is deze situatie echter van nature opgetreden, de grondwaterstand is in de periode juli – december 2018 historisch laag geweest. Deze lage grondwaterstand heeft geleid tot zettingsschade aan bebouwing, inmiddels zijn er enkele tientallen gevallen bekend. Deze zettingsschade is nagenoeg zeker het gevolg van de droge zomer en najaar van 2018. Zettingsschade kan het gevolg zijn van samendrukking van de klei, maar ontstaat vooral door krimp van de klei. Deze krimp kan optreden in de periode juni tot en met september, wanneer er ook door begroeiing (bomen en struiken) water uit de kleilaag wordt onttrokken. Uit peilbuiswaarnemingen blijkt dat plaatselijk de kleilaag langdurig is drooggevalen, wat naar verwachting heeft geleid tot krimp.

De zettingsschade aan de bebouwing is nagenoeg zeker niet te wijten aan deze bronbemaling. Gasunie en Vitens hebben vanaf 15 oktober 2018 wel grondwater onttrokken, maar uit de bovenstaande figuur 1 blijkt dat de verlaging van de grondwaterstand in Duiven en Zevenaar beperkt is tot enkele centimeters. Rijkswaterstaat, Gasunie, Vitens, Liander en ons waterschap hebben gezamenlijk het ViA15 loket ingericht en een schadetaxateur en -behandelaar benoemd. Deze onafhankelijke schadetaxateur heeft enkele meldingen onderzocht. Tot op heden is er volgens Gasunie echter geen schade geconstateerd die het gevolg zou zijn van deze bronbemaling.

Fase 2. Aansluiting van de nieuwe gastransportleidingen op de bestaande leidingen (tie-ins)

Volgens de oorspronkelijke planning zouden de aangelegde nieuwe gastransportleidingen in een periode van drie maanden worden aangesloten op de bestaande leidingen. Deze werkzaamheden waren gepland in de maanden april, mei en juni 2019. Voor het aansluiten van de leidingen moet de druk van de bestaande leidingen worden gehaald. Gasunie heeft nu gekozen voor een nieuwe werkwijze om deze druk van de leidingen te halen. Deze nieuwe werkwijze is wel duurder, maar maakt het mogelijk om de uitvoering te versnellen. Hierdoor kan de bemalingsduur worden verkort naar 3 x 10 dagen in plaats van de oorspronkelijke 3 x 20 dagen. Dit betekent een halvering van het waterbezwaar. De werkputten moeten door deze nieuwe werkwijze wel langer en breder worden aangelegd dan gepland, maar de ontgravingsdiepte blijft gelijk. Hierdoor blijft de inrichting van de bronbemaling binnen de vergunning passen. Het gunstige gevolg van de nieuwe werkwijze is dat de bemaling in de maanden april en mei uitgevoerd kan worden, dus vóór de periode met het grootste risico op zetting door krimp van de klei (juni tot en met september). Deze versnelde uitvoering past binnen de reikwijdte van de bestaande vergunning.

De gevolgen van de nieuwe werkwijze voor fase 2 zijn door Antea Group berekend met het geohydrologische model, dat hiervoor is gekalibreerd op basis van de ervaringen van fase 1. Dit is beschreven in het bij de aanvraag gevoegde geohydrologisch rapport Bemaling fase 2. Uit dit rapport blijkt dat er bij één pand een risico bestaat op zettingsschade door samendrukking van de klei. Er is echter al retourbemaling geïnstalleerd als mitigerende maatregel om deze zettingsschade te voorkomen. Tevens staan er peilbuizen bij deze bebouwing, waardoor de eventuele inzet van de retourbemaling tijdig genoeg kan worden gesignaleerd.

De versnelde uitvoering van fase 2 past binnen de vergunning, hier is geen aanpassing voor nodig. Dit geldt ook voor de kortere bemalingsduur en de hieruit voortvloeiende vermindering van het waterbezwaar.

Volgens de oorspronkelijke planning zou één tie-in worden aangelegd in juni, dus in de periode met een verhoogd risico op zettingsschade door krimp. Hierdoor zou mogelijk retourbemaling moeten worden toegepast als mitigerende maatregel. De versnelde uitvoering is echter de beste mitigerende maatregel om het risico op zettingsschade te beperken. Hierdoor is geen bronbemaling meer nodig voor fase 2 in de krimprisicoperiode, waardoor ook automatisch de retourbemaling voor deze fase vervalt.

De aannemer heeft de nieuwe werkwijze en planning verwerkt in het Technisch bemalingsplan, waarvan een nieuwe versie bij de onderhavige aanvraag is gevoegd. Omdat dit Technisch bemalingsplan ook ten grondslag ligt aan de wijzingen van de fases 1 en 2, worden deze wijzingen nu ook impliciet toegestaan.

Fase 3 Het verwijderen van de oude leidingen

De oude leidingen van Gasunie zouden oorspronkelijk worden verwijderd in de periode juli tot en met december 2019, aansluitend op fase 2. Zoals hiervoor is beschreven, is deze fase 2 nu echter een maand eerder gereed. Hierdoor kan er al in juni 2019 worden gestart met het verwijderen van de leidingen. Dit betekent dat het verwijderen van de leidingen daarom grotendeels wordt uitgevoerd binnen de periode met het grootste risico op zettingsschade door krimp (juni t/m september). Ter beperking van dit risico heeft Gasunie daarom, in overleg met de aannemer, de werkwijze voor het verwijderen van de leidingen aangepast. Deze leidingen zullen nu grotendeels in den natte worden verwijderd, in plaats van in den droge. Deze werkwijze is wel duurder, maar de benodigde drooglegging van de leidingen kan fors kan worden beperkt.

Antea Group heeft de gevolgen van de nieuwe werkwijze voor fase 3 berekend met het gekalibreerde grondwatermodel. Dit is beschreven in het bij de aanvraag gevoegde geohydrologisch rapport Bemaling fase 3. Uit de berekeningen blijkt dat er naar verwachting circa 75 % minder grondwater hoeft te worden onttrokken dan bij een verwijdering in den droge. Mede hierdoor is het invloedsgebied van de bronbemaling voor fase 3 kleiner geworden dan oorspronkelijk verwacht. Dat was eerst berekend op circa 1950 meter en nu op circa 1450 meter.

Ondanks de nieuwe werkwijze, blijkt uit het geohydrologisch rapport dat er nog steeds een risico bestaat op krimp van de kleilaag in het gebied door de bronbemaling. Om dit risico te voorkomen is daarom mogelijk nog steeds retourbemaling nodig als mitigerende maatregel. Nog steeds, want retourbemaling is ook al als eventuele mitigerende maatregel uitgewerkt om schade te voorkomen ten gevolge van de huidige vergunde bronbemaling. In het huidige aan de vergunning verbonden Technisch bemalingsplan zijn 16 retourvelden voorzien waar retourbronnen moeten worden geslagen. Volgens het nieuwe Technisch bemalingsplan zijn nog maar 12 retourvelden nodig. Door de nieuwe werkwijze wordt het invloedsgebied van de bronbemaling kleiner, waardoor twee retourvelden kunnen vervallen. Daarnaast zouden op basis van de nieuwe actiewaarden vier retourvelden kunnen vervallen. Door de droogte in 2018 heeft de kleilaag in de door deze retourvelden te beschermen gebieden al langdurig droog gestaan. Hierdoor is de zettingsschade al opgetreden en zijn de kosten van deze retourvelden niet meer redelijkerwijze ten opzichte van de te verwachten schade. Twee van deze retourvelden, de locaties 10 en 11 nabij de bebouwing van de Helhoek, zijn echter al geïnstalleerd en blijven bestaan. Dit betekent dat vier nu nog voorziene retourvelden komen te vervallen als mogelijke mitigerende maatregel en niet zullen worden ingericht.

Ook Vitens heeft de werkwijze voor het verwijderen van de drinkwatertransportleiding aangepast. Deze leiding is in april 2019 in den natte verwijderd.

Daarbij is alleen grondwater onttrokken bij kruisingen met infrastructuur en voor het aanbrengen van dämmer in de delen van de leiding die niet kunnen worden verwijderd.

De aannemer heeft de gewijzigde planning en uitvoering van fase 3 verwerkt in het Technisch bemalingsplan, dat als bijlage bij de aanvraag is gevoegd.

3.2. Belangenafweging en conclusie

Het belang van de aanvragers bij het wijzigen van het Technisch bemalingsplan op de in paragraaf 3.1 beschreven onderdelen is afgewogen tegen de waterhuishoudkundige belangen die door de Waterwet en de Keur van Waterschap Rijn en IJssel 2009 worden beschermd. Er worden vooral wijzigingen gevraagd om de gevolgen van het project voor de omgeving te beperken, zoals de nieuwe werkmethodes. Dit is een positieve wijziging van de vergunning.

De gevraagde wijziging van de uitvoeringsperiode van fase 2 heeft echter geen gevolgen voor de omgeving. De periode voor het verwijderen van de leidingen wordt hierdoor wel met één maand vervroegd, naar juni 2019. Volgens de huidige vergunning mogen de leidingen worden verwijderd in de periode juli 2019 ten en met 1 mei 2020. Er blijven echter strikte voorwaarden gelden met betrekking tot het risico op zettingsschade aan bebouwing. Indien in de krimprisicoperiode (juni tot en met september) actiewaarden worden bereikt, zullen hiertoe afdoende mitigerende maatregelen moeten worden genomen. Hiertoe is nu (onder andere) de optie van retourbemaling uitgewerkt in het Technisch bemalingsplan. Wij vinden de voorgestelde retourvelden een goede mitigerende maatregel ter beperking van het risico op zettingsschade. Ten opzichte van het huidige aan de vergunning verbonden Technisch bemalingsplan vervallen vier retourvelden. Twee velden zijn niet meer nodig omdat de betreffende bebouwing nu buiten het invloedsgebied ligt. Het vervallen van de andere twee velden is een gevolg van de nieuwe actiewaarden die nu aan de vergunning worden verbonden. Door de droogte in 2018 heeft de kleilaag in de door deze retourvelden te beschermen gebieden al langdurig droog gestaan. Hierdoor is de krimp al opgetreden en zijn de kosten van deze retourvelden niet meer redelijkerwijze ten opzichte van de verwachte (extra) schade. Volgens de uitgevoerde onderzoeken worden de bij het waterbeheer betrokken belangen, waaronder bebouwing, bij de gevraagde wijziging van het Technisch bemalingsplan voldoende beschermd. Dit wordt bevestigd door de praktijk van de al afgeronde fase 1. Er bestaan daarom geen bezwaren tegen de gevraagde wijziging.

4. Wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit

Ons ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen van 21 maart tot en met 8 mei 2019. Op 18 april 2019 hebben wij een hoorzitting gehouden. Tijdens deze hoorzitting is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om informatie in te winnen en/of een mondelinge zienswijze in te dienen. Gedurende de periode van terinzagelegging zijn er ook schriftelijk geen zienswijzen ingediend tegen ons ontwerpbesluit.

Er is echter toch een aanleiding tot een inhoudelijke wijziging van het ontwerpbesluit. Het blijkt namelijk dat in het bij de aanvraag gevoegde Technisch bemalingsplan, Versie 8, d.d. 28 februari 2019, niet de juiste signaal- en actiewaarden zijn opgenomen. De signaal- en actiewaarden, die al vanaf de start van het project worden gebruikt, staan in een rapport van Antea Group: Herbepaling signaal- en actiewaarden bemaling verlegging gastransportleidingen en watertransportleiding ViA15, d.d. 16 november 2019. Deze signaal- en actiewaarden moeten daarom ook staan in het Technisch bemalingsplan, als uitvoeringsplan van het project. Dit was echter niet het geval.

De in het plan opgenomen signaal- en actiewaarden waren gebaseerd op eerdere berekeningen, met andere uitgangspunten. Deze fout is daarom hersteld in een nieuwe versie 8 van het Technisch bemalingsplan, d.d. 27 mei 2019. Doordat het Technisch Bemalingsplan via voorschriften aan de vergunning is verbonden, is deze nieuwe versie een wijziging ten opzichte van ons ontwerpbesluit. Naast deze inhoudelijke wijziging is in de toelichting van het besluit de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het project geactualiseerd.

5. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Algemene wet bestuursrecht, de Keur Waterschap Rijn en IJssel 2009 en de hierboven vermelde overwegingen, besluit het college van dijkgraaf en heemraden tot wijziging van de vergunning met zaaknummer WRIJVERG-2-72162, verleend d.d. 31-07-2018. De vergunning wordt als volgt gewijzigd:

Voorschrift 9 lid 10, wordt in zijn geheel vervangen door:

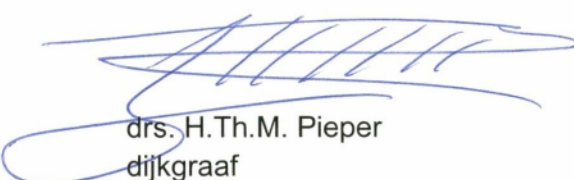
- De monitoring dient te worden uitgevoerd volgens het door Van Kessel Bronbemaling opgestelde Technisch Bemalingsplan Bemmeler – Zevenaar, locatie K1, fasen 1, 2 en 3, versie 8, d.d. 27 mei 2019.

De overige overwegingen en bepalingen uit de vergunning met zaaknummer WRIJVERG-2-72162, blijven onverkort van kracht.

6. Ondertekening

Hoogachtend,
het college van dijkgraaf en heemraden,

drs. C. Roos
secretaris-directeur

drs. H.Th.M. Pieper
dijkgraaf

7. Rechtsbescherming

Beroepsclausule

- I. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden, met ingang van 14 juni 2019, gedurende zes weken tegen deze vergunning beroep instellen bij de rechtbank.

Het betreft:

- Belanghebbenden aan wie het redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij geen zienswijzen hebben ingediend tegen het ontwerpbesluit;
- Belanghebbenden die zich niet kunnen vinden in de wijzigingen die zijn aangebracht in het definitieve besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Het beroepschrift dient te zijn ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht (bijvoorbeeld de vermelding van de datum en het zaaknummer van het besluit);
- d. de motivering van het beroep;
- e. een afschrift van het besluit waartegen het beroep is gericht.

Het beroepschrift kan schriftelijk of digitaal worden ingediend bij de afdeling Bestuursrecht van de rechtbank Gelderland te Arnhem. Informatie hierover is te vinden via de website www.rechtspraak.nl.

Voor de behandeling van het beroepschrift wordt een bedrag aan griffierecht geheven. De griffier van de rechtbank zal de indiener van het beroepschrift wijzen op de verschuldigdheid van het griffierecht. Tevens wordt dan aangegeven binnen welke termijn en op welke wijze het verschuldigde griffierecht moet worden voldaan.

II. Voorlopige voorziening

De vergunning treedt in werking na bekendmaking. Op grond van artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht schorst het beroep de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan, indien tegen dit besluit beroep wordt ingesteld, gedurende de beroepstermijn tevens een verzoek om een voorlopige voorziening worden ingediend. In dat geval treedt de vergunning niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Het verzoekschrift dient te zijn ondertekend en ten minste te bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het verzoek is gericht (bijvoorbeeld de vermelding van de datum en het zaaknummer van het besluit);
- d. de motivering van het verzoek;
- e. een afschrift van het ingediende beroepsschrift.

Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de afdeling Bestuursrecht van rechtbank Gelderland te Arnhem. Voor het treffen van een voorlopige voorziening is eveneens een griffierecht verschuldigd.

Wij verzoeken u vriendelijk om een afschrift van het beroep en/of het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening te verzenden aan Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148, 7000 AC Doetinchem.

Afschrift besluit

Een afschrift van dit besluit is gezonden aan:

- Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Duiven, Postbus 6, 6920 AA Duiven;
- Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zevenaar, Postbus 10, 6900 AA Zevenaar;
- Vitens N.V, Postbus 1205, 8001 BE Zwolle;
- Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, afdeling vergunningverlening, team WON, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem;
- Rijkswaterstaat Oost-Nederland, project ViA15, Postbus 2232, 3500 GE Utrecht;
- Antea Group, Postbus 24, 8440 AA Heerenveen;

BIJLAGE 1. Technisch bemalingsplan

Bezoekadres: Liemersweg 2, 7006 GG Doetinchem | **Postadres:** Postbus 148, 7000 AC Doetinchem
Tel.: 0314-369 369 | **Fax:** 0314-343 258 | **E-mail:** waterschap@wrij.nl | **Internet:** www.wrij.nl | **Bank:** 63.67.57.331

Swiftadres: NWABNL2G | **IBAN:** NL68 NWAB 06367573 31 | **BTW nummer:** NL 8054327559B01

